

Remote. Офіс не потрібен
Джейсон Фрайд

David Heinemeier Hansson

У час глобальних змін виграють ті, хто швидко адаптується до нових умов. Одна з таких – перехід від стаціонарних офісів до офісів «на дивані» або на кухні. Тепер омріяна робота з дому – невіддільний складник нової діджитал-реальності. Можна самостійно планувати робочий день і не витрачати час на дорогу до офісу, хоча постійно хочеться відволіктися на серіал або почухати кота. І як тут налаштуватися на продуктивність та знайти ідеальний баланс між відпочинком і роботою?

В форматі PDF A4 збережено авторський макет книги.

Джейсон Фрайд

Remote. Офіс не потрібен

© 37signals, LLC, 2013

© Hemiro Ltd, видання українською мовою, 2021

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад і художнє оформлення, 2021

* * *

Джеймі та Кольту Хайнемайерам Хенссонам віддалена робота дала змогу всій родині проводити разом більше часу в найрізноманітніших місцях.

Дякую обом за любов і натхнення.

Девід Хайнемайер Хенссон

Усім тим, хто цієї миті змушений трястися в транспорті.

Джейсон Фрайд

Примітка автора

Ми розпочали працювати над цією книжкою 2013 року, коли робота у віддаленому режимі – або дистанційка чи телеробота, як її ще часто називають, – уже потихеньку, але впевнено набувала поширення. (За період з 2005-го по 2011 рік кількість людей, які працюють дистанційно в Сполучених Штатах Америки, підскочила на 73 % і досягла трьох мільйонів[1 – Latest Work-at-Home/Telecommuting/Mobile Work/Remote Work Statistics. (n.d.). Global Workplace Analytics. <https://globalworkplaceanalytics.com/telecommuting-statistics>. – Тут і далі прим. авт., якщо не зазначено інше.].) Та повсюдно про цю практику заговорили наприкінці лютого 2013-го, коли компанія «Yahoo!» оголосила про відмову від програми телероботи. Ми тоді саме дописували «Remote». Несподівано питання віддаленої роботи із суто теоретичного стало центральною темою гарячих глобальних дискусій. Йому присвятили сотні, якщо не тисячі нових статей, і протистояння думок ставало дедалі очевиднішим.

Звичайно, ми були би вдячні головній директорці «Yahoo!» Марісі Маер, якби вона зачекала ще пів року, поки не вийде наша книжка. Утім на тлі цього рішення постала чудова можливість перевірити наведені в «Remote» аргументи. Як виявилось, усі до єдиного виправдання з тих, що ви знайдете в розділі під назвою «Про виправдання», уже витали в повітрі під час грози в «Yahoo!».

Немає сенсу стверджувати, що ми схвалюємо рішення «Yahoo!». Але вдячні їм за такий вчасний акцент на питанні віддаленої роботи. Ми ставили перед собою завдання розглянути цей феномен ґрунтовніше. Якщо відкласти вбік усі ефектні фрази, лозунги та роботу на публіку, в основі нашої книжки лежить глибокий, перевірений на власному досвіді аналіз переваг і недоліків – практичний посібник для відчайдушних прибічників дистанційки. Приємного читання!

1. Latest Work-at-Home/Telecommuting/Mobile Work/Remote Work Statistics. (n.d.). Global Workplace Analytics. <https://globalworkplaceanalytics.com/telecommuting-statistics>. – Тут і далі прим. авт., якщо не зазначено інше.

Вступ

Майбутнє вже тут; його просто нерівномірно розподілено.

Вільям Гібсон

Мільйони працівників і тисячі компаній уже відкрили для себе втіхи й переваги дистанційної роботи. У великих і малих компаніях буквально в усіх галузях кількість співробітників, які працюють віддалено, щороку зростає. Але слід зауважити, що, на відміну від факсу, який дуже швидко ввійшов у повсякденний ужиток, дистанційна робота, на диво, знайшла прихильників не скрізь і не одразу.

Усі необхідні для цього технології є. Ще ніколи не було так легко й зручно спілкуватися та працювати з іншими людьми, де б вони не перебували, будь-коли. Та все ж залишається розв'язати основну проблему: людську. Мозок ще не готовий перейти на новий рівень сприйняття.

Ця книжка ставить за мету допомогти такому переходові. Ми опишемо безліч переваг телероботи, зокрема: доступ до найталановитіших працівників, свободу від щоденних виснажливих поїздок до офісу й назад, зростання продуктивності поза його традиційними стінами. І ми вже готові спростувати очевидні відмовки: наприклад, що до інноваційних рішень можна дійти тільки під час особистого спілкування, що не можна повністю покладатися на сумлінність людей, які працюють із дому, що це зведе нанівець культуру й філософію компанії.

Передусім ця книжка навчить вас, як стати експертом із дистанційної роботи, порадить засоби й підходи, за допомогою яких її можна оптимізувати, а також попередить щодо можливих підводних каменів та обмежень, які, ймовірно, стануть вам на заваді. (Ніщо не обходиться без компромісів.)

Наше обговорення буде практичне, адже ми здобули свої знання під час власної телероботи, а не після читання теоретичних джерел. За якийсь десяток років із такого «дистанційного» насіння ми вирости в успішну IT-компанію «37signals»[2 – З 2014 року – «Basescamp». – Прим. ред.]. Розпочинали як два партнери: один – у Копенгагені, а другий – у Чикаго. Відтоді наш штат виріс до тридцяти шести співробітників з усіх куточків планети, які надають послуги мільйонам користувачів майже в усіх країнах світу.

Ми вирішили викласти на папері свій багатющий досвід, щоб показати, як віддалена робота відчинила двері до нової ери свободи й процвітання. До сміливого нового світу, що кидає виклик непохитному віруванню у важливість Офісу, притаманному промисловій ері. У цьому новому світі покладено край зачовганому уявленню про позаштатних працівників як про засіб підвищити продуктивність із якнайменшими витратами, а на зміну йому запроваджено новий ідеал, за яким дистанційний режим не тільки підвищує якість роботи, а й збільшує задоволення від неї.

«Офіс не потрібен» – це вже не майбутнє, це тепер. І у вас іще є шанс устигнути.

Саме час для віддаленої роботи

Чому в офісі так не працюється

Якщо запитати в людей, куди вони йдуть, коли їм треба як слід попрацювати, мало хто відповість «до офісу». А якщо хтось так і скаже, то обов'язково додасть: «Рано-вранці, коли там ще нікого немає», «Засиджуюся до пізнього вечора, коли вже всі пішли» чи «Зачиняюся там на вихідні».

Та висновок один: їм погано працюється на роботі. Сучасний офіс – це останнє місце, де людям хочеться бути, коли треба як слід попрацювати.

А все тому, що офіси перетворилися на фабрики перешкод. Наповнені народом, вони як кухонні комбайни, що розбивають ваш робочий день на окремі маленькі відтинки часу. П'ятнадцять хвилин тут, десять хвилин там, двадцять хвилин на одне, п'ять на інше. І кожен такий відтинок заповнюють то конференція, то зустріч із колегами, то ще одна зустріч або якісь безглузді засідання й наради.

Дуже важко зосереджено працювати, коли твій робочий день постійно переривають робочі моменти.

Серйозна робота, творча робота, вдумлива робота, важлива робота – такий тип діяльності вимагає зосередженості й часу, щоб як слід заглибитись у питання. Але в сучасних офісах важко організувати собі такі тривалі сесії. Замість них – постійні переривання та відволікання.

Можливість побути наодинці з власними думками – це і є одна з найбільших переваг дистанційного режиму. Коли працюєш на самоті, подалі від того гамору, відчуваєшся нарешті зручно у власному виробничому довір'ї. І насправді можеш бути продуктивним, чого не вдавалося в офісі!

Це правда, що в дистанційній роботі є і свої недоліки. Джерелами відволікання й перепон може стати що завгодно. Удома, наприклад, – телевізор. У кав'ярні – чиясь голосна розмова за сусіднім столиком. Але тут є велика різниця: такі відволікання ви можете контролювати. Вони – пасивні за своєю природою. Вони вас не зобов'язують. Ви можете перейти на інше місце, де вам буде зручніше. Можете вдягти навушники без побоювань, що колега матеріалізується біля столу й поплескає вас по плечі. Можна не хвилюватися, що вас викличуть на якусь беззмістовну нараду. Ваше місце, ваша робоча зона, ви – самі із собою.

Не вірите нам? Попитайте навколо. Або спитайте самі себе: куди б ви пішли, якби треба було як слід попрацювати? І відповідь навряд чи буде «до офісу після обіду».

Годі марнувати життя на дорогу

Будьмо щирими: ніхто не любить шлях на роботу і з роботи. Доводиться раніше вставати, додому ввечері приходиш пізно. Гайнуєш час, псуєш нерви, інколи не маєш навіть бажання готувати і обмежуєшся напівфабрикатами з тим їхнім пластиковим посудом. Пропускаєш тренування в спортзалі, не цілуєш «на добраніч» дітей, не маєш сил для сердечної розмови з близькими та рідними. І цей перелік можна продовжити.

Та й вихідні зазвичай зіпсовано через оте ненависне катання. Адже всю домашню роботу, яку так не хочеться виконувати після того, як купу часу чекали на транспорт чи стояли в заторах, ми відкладаємо на суботу. А коли ви нарешті винесли сміття, склали випрану білизну, з'їздили до супермаркету по продукти, заплатили за квитанціями – уже промайнула половина вікенду.

А сам процес дороги? Навіть у найкращій машині їзда в годину пік не подарує насолоди, а про відчуття свіжості й наснаги після пересування міським громадським транспортом годі й говорити! Вдихаєш вихлопні гази та чийсь піт, а видихаєш власне здоров'я й добре самопочуття.

Розумні люди – ті, що в білих халатах, – уважно вивчали вплив майже щоденних поїздок на роботу і з роботи, адже це важливий складник нашого життя, і їхній вердикт виявився невтішним: вони призводять до ожиріння, стресу, відчуття пригніченості. Навіть короткі пересування негативно впливають на самопочуття.

За даними досліджень[3 – Lowrey, A. (2011, May 26). Your Commute Is Killing You. Slate Magazine. <https://slate.com/business/2011/05/long-commutes-cause-obesity-neck-pain-loneliness-divorce-stress-and-insomnia.html>], ці поїздки є однією з причин підвищення ризику ожиріння, безсоння, стресу, болю в шиї та в спині, підвищеного кров'яного тиску, а також низки інших пов'язаних зі стресом захворювань, як-от серцеві напади та депресія. І навіть призводять до розлучень.

Та спробуймо на хвилинку знехтувати тим очевидним фактом, що їзда на роботу і з роботи негативно впливає на наш фізичний стан. Зробімо вигляд, що й для довкілля вона не така згубна. Просто порахуймо. Скажімо, ви щоранку ідете пів години в скаженому трафіку, плюс п'ятнадцять хвилин вам потрібно, щоб дійти до машини та з машини до офісу. Це півтори години на день, сім із половиною – на тиждень, десь приблизно 300-400 годин на рік, якщо не враховувати свята й відпустку. Чотириста годин – рівно стільки нам знадобилося, щоб розробити програму «Basecamp», найуспішніший наш продукт. Уявіть, скільки всього ви могли зробити за чотириста годин за рік! Це катання не просто шкодить вам, вашим стосункам, довкіл्लю. Воно шкодить бізнесу. А такого не має бути.

Річ у технологіях, дурнику!

Якщо дистанційна робота – це так добре, тоді чому передові компанії світу давно на неї не перейшли? Усе просто: бо не могли. Не було необхідних для цього технологій. Уявіть, як би було працювати з людьми, які живуть у різних містах, за тисячі кілометрів одне від одного, за допомогою факсів та кур'єрських служб!

Аж тут на нас звалилися нові технології, і стало очевидно, що можна працювати й віддалено. Зокрема, тепер ми маємо інтернет. Поділитися зображенням екрана за допомогою «WebEx», координувати план дій у «Basesamp», спілкуватися в реальному часі в чатах, миттєво обмінюватись оновленими файлами через «Dropbox» – усі ці дії стали можливими протягом останніх років. А тому не дивно, що ми досі самі до ладу не знаємо всіх своїх нових перспектив.

А от попереднім поколінням утовмачили в голови, що по-справжньому добре можна працювати тільки з такої-то години ранку до такої-то години вечора, в офісах і кабінках хмарочосів. Отже, не слід дивуватися, коли тим, хто звик до такого способу праці, навіть на думку не спадає, що є інші способи її організувати, або ж вони просто відкидають припущення, що може бути якимось інакше. Але ж може.

Майбутнє – і це не просто гучні слова! – належить тому, хто це збагнув. Невже ви справді вважаєте, що сучасні підлітки, які виростили на фейсбуці та чатах, зацінять традиційне протирання штанів за письмовим офісним столом і вічні ранкові наради щопонеділка? Розбіглися!

Найчудовіша перевага технологій, навіть під час дистанційної роботи, – все у твоїх руках. Це не якась там ядерна фізика; навчитися користуватися прикладними програмами не так складно й не потребує багато часу. Але, безумовно, потребує бажання відкинути ностальгію і відкрити себе новому. Ви готові?

Відмова від офісного графіка

Найвагомішою зміною в розподілі трудових ресурсів є перехід від синхронної до асинхронної співпраці. Працювати разом можна не тільки з різних локацій, а й навіть неодноразово.

Цей постулат найправдивіший для взаємодії з колегами з різних часових поясів, утім застосовний для всіх, навіть якщо ваша команда мешкає в одному місті. Коли вже вдалося організувати своє робоче місце й виробити графік для спільної роботи з кимось, хто прокидається на сім годин раніше

за вас десь у Копенгагені, то навряд чи буде дуже важко врегулювати решту робочих питань у себе в Чикаго з 11:00 до 19:00 чи із 7:00 до 15:00.

Перевага гнучкого робочого графіка ще й у тому, що такий підхід задовольняє всіх – від жайворонків до нічних сов, а також тішить членів родин, де є діти, яких після обіду треба забрати зі школи чи з дитсадка. У нашій компанії ми більш-менш дотримуємося 40-годинного тижневого робочого навантаження, але як саме співробітники розподіляють ці години протягом дня, не має особливого значення.

Та компанія, якій вдалося організувати ефективний дистанційний режим, по суті, не має потреби у фіксованому робочому графікові. Найбільше це важливо під час творчої роботи. Адже натхнення приходить, коли трапиться, його не можна силувати. Якщо рішення ніяк не спадає на думку, то часом краще відкласти завдання на деякий час і повернутися до нього, коли мізки трохи провітріяться й запрацюють у повноцінному режимі.

Редактори та режисери з «IT Collective» – компанії-виробника фільмів і рекламних відеороликів, розташовані в Колорадо та зі співробітниками також у Нью-Йорку та Сіднеї, – час від часу переходять у нічний режим, коли працюють над новим фільмом. А вранці швидко обговорюють свої напрацювання з рештою команди, щоб оцінити динаміку й намітити план на наступну ніч. І кого обходить, що вони проспали до обіду, щоб виробити такий графік?

Звичайно, не всяку роботу можна організувати повністю за вільним графіком. Наша компанія пропонує клієнтам технічну підтримку протягом традиційно встановленого робочого дня, а тому спеціалісти технічної підтримки мають працювати саме за такими годинами. Але навіть із такими обмеженнями все одно можна організувати гнучкі графіки для штату за умови, що всі його члени можуть підмінити одне одного, покриваючи весь спектр діяльності.

Годі думати, що стандартний офісний графік – обов'язковий. Вам знадобляться деякий час і нові навички, щоб привчитися працювати асинхронно з колегами, але згодом ви усвідомите: головне – не годинник, а сама робота.

Кінець монополії міста

Міста – це скарбниці талантів і людських ресурсів. Із давніх-давен ті, хто рухає коліщата двигунів капіталізму, вважали так: «Зберімо величезну кількість народу на маленькій площі, де їм доведеться жити на головах одне в одного у тісних кварталах, а ми тим часом зможемо знайти купу здібних працівників для наших фабрик». Чудова думка, пане Товстосуме!

На щастя, густота населення, що стала в такій пригоді фабрикам, виявилася важливою і в інших аспектах. Ми тепер маємо бібліотеки, стадіони, театри, ресторани й ще цілу купу див сучасної культури та цивілізації. Але разом із ними дістали й офісні кабінки, малесенькі квартирки й консервні банки, у яких переїжджаємо від першого до другого. Ми поміняли свободу й свіже повітря сільських пейзажів на вигоди та розваги.

Нам пощастило, адже ті технологічні новації, які вможливили телероботу, викликали в нас також потяг до телекультури й телерозваг. Уявіть, як ви намагаєтесь описати містянину 1960-х світ, де можна негайно отримати доступ до будь-якого фільму, книжки, музичного альбому та прямої трансляції будь-якого спортивного матчу (з високою якістю зображення та в значно кращій кольоровій гамі, ніж будь-коли в минулому). Та вас би просто взяли на сміх! І у 80-х теж би кепкували. А тепер ми з вами живемо саме в такому світі.

Та є різниця: сприймати його як належне чи робити висновки. Якщо нині ми з вами маємо необмежений доступ до культури та розваг із будь-якої локації, то чому досі воліємо жити прив'язаними до умов минулого? Невже ота квартира із шаленою ціною, ота консервна банка на колесах, ота ваша офісна кабінка справді того варті? Ми впевнені: щодня дедалі більше людей відповідатимуть на це запитання негативно.

Тож ось вам наше передбачення: протягом наступних двадцяти років справжньою ознакою привілейованості вважатимуть переїзд із міста. І не десь у передмістя, на відстань повідця, а куди душа забажає.

Нова розкіш

Фешенебельний кутовий офіс біля самої маківки хмарочоса, розкішний «лексус» від компанії, секретар. Тепер легко кепкувати з таких старорежимних атрибутів корпоративної розкоші. Але й нувориші від них не дуже відрізняються: вишуканий шеф-кухар і безкоштовні обіди, послуги пральні, масажі, купа іграшок на комп'ютері. Це два боки однієї медалі.

Медалі, яку видають в обмін на нескінченні години в офісі. Далеко від сім'ї, друзів, захоплень і хобі, які не зазначено в резюме. Єдине сподівання, що всі ці спокуси якимось підтримають і допоможуть дотягнути до пенсії, щоб присвятити себе тому, від чого довелося відмовлятися протягом довгих років.

Але навіщо чекати? Якщо ви любите кататися на лижах, то навіщо чекати, поки ваші суглоби ослабнуть від старості, а будь-яке падіння може результовувати в зламане стегно, і тільки потім перебиратися до Колорадо? Якщо ви захоплюєтеся серфінгом, то чому сидите в бетонних джунглях, а не

де-небудь на узбережжі? Якщо всі ваші рідні й близькі мешкають у невеличкому містечку в штаті Орегон, то що ви й досі робите на другому боці континенту?

Нова розкіш полягає в тому, щоб скинути із себе кайдани відкладеного життя й плекати свої захоплення цього дня, цієї миті, коли ви ще працюєте. Який сенс марнувати час у мріях про те, як усе буде чудово, коли ви нарешті станете вільні?

Більше немає потреби ділити своє життя на обов'язкову фазу гарування й пенсію. Можна поєднувати розваги й заробіток, створити для себе кращий спосіб життя, де робота даруватиме смак і задоволення, оскільки вже не буде єдиною стравою в меню. Позбавтеся ненависті до золотих кайданів, які не дають вам жити так, як насправді хочеться.

Це значно реалістичніша мета, ніж купувати лотерейні квитки в надії виграти, – як у прямому, так і в переносному сенсі. Приклад останнього – здиратися нагору кар'єрною драбиною і сподіватися, що ваш номер випаде до того, як вже буде пізно.

Для того щоб підлаштувати життя під свої захоплення, не треба бути якимось по-особливому щасливим чи працьовитим, якщо ви можете вибирати, звідки й коли працювати.

Це не означає, що ви можете завтра підхопитися та переїхати до Колорадо тільки через те, що полюбляєте лижі. Дехто так і робить, але можна знайти й не такий кардинальний варіант. Наприклад, поїхати туди на три тижні. Як з офісною роботою: немає потреби в принципі «все або нічого».

Кінець ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию (https://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=66330916&from=362673004) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.

notes

Сноски

1

Latest Work-at-Home/Telecommuting/Mobile Work/Remote Work Statistics.
(n.d.). Global Workplace Analytics.
<https://globalworkplaceanalytics.com/telecommuting-statistics>. – Тут і
далі прим. авт., якщо не зазначено інше.

2

З 2014 року – «Basecamp». – Прим. ред.

3

Lowrey, A. (2011, May 26). Your Commute Is Killing You. Slate Magazine.
<https://slate.com/business/2011/05/long-commutes-cause-obesity-neck-pain-loneliness-divorce-stress-and-insomnia.html>